

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

19.4.2010

B7-0239/2010

PREDLOG RESOLUCIJE

k vprašanju za ustni odgovor B7-0206/2010

v skladu s členom 115(5) poslovnika

o splošni prepovedi tehnologij rudarjenja s cianidom v Evropski uniji

Daciana Octavia Sârbu, Csaba Sándor Tabajdi
v imenu skupine S&D

B7-0239/2010

Resolucija Evropskega parlamenta o splošni prepovedi tehnologij rudarjenja s cianidom v Evropski uniji

Evropski parlament,

- ob upoštevanju člena 191 Pogodbe o delovanju Evropske unije,
- ob upoštevanju previdnostnega načela, določenega v Deklaraciji o okolju in razvoju iz Ria ter v Konvenciji o biološki raznovrstnosti, sprejeti v Riu de Janeiru junija 1992,
- ob upoštevanju okoljskih ciljev iz okvirne direktive o vodah 2000/60/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2000,
- ob upoštevanju Direktive 2006/21/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. marca 2006 o ravnanju z odpadki iz rudarskih in drugih ekstraktivnih dejavnosti, ki dovoljuje rudarjenje s cianidom z najvišjimi dovoljenimi koncentracijami cianida,
- ob upoštevanju Direktive 2003/105/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. decembra 2003 o spremembi Direktive Sveta 96/82/ES (Seveso II) o obvladovanju nevarnosti večjih nesreč, v katere so vključene nevarne snovi, ki določa, da [...] imajo lahko nekatere skladiščne in predelovalne dejavnosti v rudarstvu [...] zelo resne posledice,
- ob upoštevanju Direktive 2004/35/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. aprila 2004 o okoljski odgovornosti v zvezi s preprečevanjem in sanacijo okoljske škode, v skladu s katero lahko države članice izvajalcem omogočijo, da jim ni treba kriti stroškov za okoljsko škodo, če se dokažejo določeni pogoji,
- ob upoštevanju osemnajstmesečnega programa španskega, belgijskega in madžarskega predsedstva ter v njem opredeljenih prednostnih nalog v vodni politiki in na področju biotske raznovrstnosti,
- ob upoštevanju poročila ocenjevalne misije programa Združenih narodov za okolje in urada Združenih narodov za usklajevanje humanitarnih zadev iz marca 2000 o razlitju cianida v rudniku Baia Mare (Romunija) ter poročila mednarodne projektne skupine iz decembra 2000 o oceni nesreče v Baia Maru,
- ob upoštevanju nekaterih nacionalnih ukrepov – Češka je s spremembo zakona o rudarstvu št. 44/1988 leta 2000 uvedla splošno prepoved tehnologij rudarjenja s cianidom; Madžarska je leta 2009 v zakon o rudarjenju št. 48/1993 uvedla prepoved uporabe tehnologij rudarjenja s cianidom na svojem ozemlju; Nemčija je leta 2002 sprejela odlok, ki prepoveduje rudarjenje s cianidom,
- ob upoštevanju vprašanja Komisiji z dne 17. marca 2010 o prepovedi uporabe tehnologij rudarjenja s cianidom v Evropski uniji (O-0035/2010 – B7-0206/2010),
- ob upoštevanju členov 115(5) in 110(2) svojega poslovnika,

- A. ker so Združeni narodi leto 2010 razglasili za mednarodno leto biotske raznovrstnosti in tako pozvali svet, naj v tem letu sprejme ukrepe za zaščito raznovrstnosti življenja na zemlji,
- B. ker je cianid zelo strupena kemikalija, ki se uporablja v sektorju pridobivanja zlata in ki je v Prilogi VIII k okvirni direktivi o vodah uvrščen med glavna onesnaževala, ki imajo lahko katastrofalne in nepopravljive posledice na zdravje ljudi in okolje ter s tem tudi na biotsko raznovrstnost,
- C. ker so okoljski ministri Češke republike, Madžarske, Poljske in Slovaške v svojem skupnem stališču o trajnostnem rudarstvu s 14. srečanja okoljskih ministrov držav Višegradske skupine 25. maja 2007 v Pragi (Češka republika) izrazili zaskrbljenost zaradi nevarnih tehnologij, ki se uporabljajo ali so predvidene za uporabo v rudarstvu na različnih krajih v regiji, kar povzroča precejšnje tveganje za okolje z možnimi čezmejnimi posledicami,
- D. ker so se v okviru Sofijske konvencije o sodelovanju pri zagotavljanju varstva in trajnostne rabe reke Donave države pogodbenice sporazumele, da se poleg prednostne nevarne snovi na podlagi okvirne direktive o vodah cianid opredeli tudi kot pomembna nevarna snov,
- E. ker se je pred desetimi leti iz vodnega zbiralnika rudnika zlata v kraju Baia Mare (Romunija) v porečje, ki ga tvorijo Donava, Szamos in Tisa, izlilo več kot 100.000 kubičnih metrov s cianidom onesnažene vode in povzročilo največjo ekološko nesrečo v osrednji Evropi v tistem času; strupene snovi so pokončale veliko organizmov, poškodovale ekološki sistem in prehransko verigo ter ljudem za mnogo let preprečile osnovno uporabo reke; ker je v najbolj onesnaženih delih reke Tise po poročilih poginilo 100 % planktona, 82 % rib in 50–60 % vodnih nevretenčarjev,
- F. ker se je v zadnjih 25 letih zgodilo več kot 30 večjih nesreč z razlitjem cianida po vsem svetu in ker ni pravega zagotovila, da se te nesreče ne bodo ponovile, zlasti ob upoštevanju čedalje pogostejših primerov izjemnih vremenskih razmer, med drugim tudi močnih in pogostih padavin, ki jih napoveduje četrto ocenjevalno poročilo Medvladnega foruma o podnebnih spremembah,
- G. ker se številne države članice EU še vedno srečujejo z novimi projekti za uporabo tehnologij rudarjenja s cianidom na obsežnih odprtih kopih rudnikov zlata v gosto naseljenih območjih, kar predstavlja dodatno potencialno nevarnost za zdravje ljudi in za okolje,
- H. ker okvirna direktiva o vodah določa, da morajo države članice doseči in ohraniti „dobro stanje“ vodnih virov ter preprečevati njihovo onesnaževanje z nevarnimi snovmi; ker bi lahko bila kakovost vode odvisna tudi od kakovosti voda v ustreznih porečjih sosednjih držav, ki uporabljajo tehnologije rudarjenja s cianidom;
- I. ker je zaradi čezmejnih učinkov nesreč z cianidom, zlasti v zvezi s onesnaženjem velikih porečij in zaloge podtalnice, resnično potreben pristop na ravni EU za reševanje resne okoljske grožnje, ki jo predstavlja uporaba cianida v rudarstvu,

- J. ker še vedno ni pravil varnega in skrbnega poslovanja ter ustreznih finančnih jamstev in ker je izvajanje obstoječe zakonodaje o uporabi cianida v rudarstvu odvisno tudi od učinkovitosti izvršilnih oblasti vsake države članice, je le vprašanje časa in človekove malomarnosti, kdaj bo prišlo do nove nesreče,
- K. ker nekatere države članice direktive o rudarskih odpadkih ne izvajajo v celoti,
- L. ker rudarjenje s cianidom daje le malo delovnih mest in zgolj za osem do šestnajst let, hkrati pa pomeni izjemno veliko nevarnost za čezmejno okoljsko škodo, ki je navadno ne povrnejo odgovorne družbe, ki to rudarjenje izvajajo, saj ponavadi izginejo ali gredo v stečaj, temveč država, torej davkoplačevalci,
- M. ker družbe, ki izvajajo te dejavnosti, nimajo dolgoročnih zavarovanj, ki bi krila stroške zaradi nesreče ali nepravilnega delovanja v prihodnosti,
- N. ker je treba za proizvodnjo dveh gramov zlata ekstrahirati tono rude z nizko vsebnostjo, zaradi česar ostanejo v rudnikih velike količine rudarskih odpadkov, 25–50 % zlata pa ostane v jalovini; ker poleg navedenega veliki projekti rudarjenja s cianidom vsako leto porabijo več milijonov kilogramov natrijevega cianida, ki ob prevozu in skladiščenju že sam pomeni možnost katastrofalnih posledic v primeru, da gre kaj narobe;
- O. ker obstajajo alternative rudarjenju s cianidom, ki bi lahko nadomestile tehnologije na osnovi cianida,
- P. ker javnost v Evropi ostro protestira proti projektom rudarjenja s cianidom, v njej pa niso zastopani zgolj posamezni državljani, lokalne skupnosti ter nevladne organizacije, temveč tudi državne organizacije, vlade in politiki,
1. meni, da se skladnost s cilji EU iz okvirne direktive o vodah, in sicer doseganje dobrega kemijskega stanja, varstvo vodnih virov in biotske raznovrstnosti, lahko doseže zgolj, če tehnologija rudarjenja s cianidom ne bo dovoljena;
 2. poziva Komisijo, naj še pred koncem leta 2011 predlaga popolno prepoved tehnologij rudarjenja s cianidom v Evropski uniji, saj lahko zgolj tako varno zaščitimo naše vodne vire in ekosisteme pred onesnaženjem s cianidom iz rudarskih dejavnosti, ter naj hkrati začne tudi običajno oceno učinka;
 3. je seznanjen s pobudami v EU in sistemu OZN ter močno spodbuja razvoj in uporabo varnejših alternativnih oblik rudarjenja, zlasti takih, ki ne uporabljajo cianida;
 4. poziva Komisijo in države članice, naj do splošne prepovedi v EU ne podpirajo (niti neposredno niti posredno) projektov rudarjenja s tehnologijo, ki uporablja cianid, ter naj tudi ne podpirajo takšnih projektov v tretjih državah;
 5. poziva Komisijo, naj predlaga spremembo obstoječe zakonodaje o ravnanju z odpadki iz ekstraktivnih dejavnosti, ki bo od vseh družb, ki jih izvajajo, zahtevala, da imajo sklenjeno zavarovanje za povračilo škode in kritje stroškov sanacije za povrnitev v prvotno okoljsko in kemično stanje v primeru nesreče ali nepravilnega delovanja;

6. naroči svojemu predsedniku, da to resolucijo posreduje Svetu in Komisiji ter vladam in parlamentom držav članic.